

Aan
Ministerie van BZK

c.c. TK **cie BZK**

Van
Dr. Ir. N.P.M. Scholten

Kenmerk: 2019-ERB-M010
Datum: 28 februari 2019

Onderwerp

Reactie op consultatieversie “Besluit van [datum] tot wijziging van het Bouwbesluit 2012 in verband met het verbeteren van de veiligheid bij het bouwen en de bruikbaarheid en gezondheid in bouwwerken en enkele andere wijzigingen”

1. Inleiding

De stichting Expertisecentrum Regelgeving Bouw geeft op grond van haar statuten onder meer gevraagd en ongevraagd adviezen ter verbetering van de regelgeving in het maatschappelijk belang. In dit kader is dit memo geschreven.

2. Reactie

2.1. Voorgenomen wijziging artikel 1.12, verbouw en artikel 13 Woningwet

Deze wijziging is om een aantal redenen ongewenst.

- a. Gegeven de keuzen die de wetgever per 01.04.2012 heeft gemaakt kennen we voorschriften voor het bouwen die betrekking hebben op pure nieuwbouw of op “verbouw” (het veranderen, vernieuwen of vergroten van een bouwwerk). Elke aanschrijving van het bevoegd gezag heeft per definitie betrekking op het moeten verbouwen van een bestaand bouwwerk. En dus op de verbouwvoorschriften. Omdat

de verbouwvoorschriften voor het bevoegd gezag de bovengrens vormen voor het aanschrijfniveau kan de voorgenomen wijziging juridisch geen betekenis hebben. Het voorstel kan in de huidige vorm dan ook niet de problematiek rond de ouderenhuisvesting oplossen zoals wel is gesuggereerd. Anders gezegd, de toelichting kan naar onze mening juridisch niet juist zijn.

- b. Het is daarbij ook de vraag of men bij AMvB datgene wat wettelijk is geregeld, anders dan in de wet staat kan uitleggen. Zou dat kunnen (quod non), dan betekent dat ook het failliet van de basis van het Bouwbesluit 2012, namelijk de landelijke uniformering van de bouwvoorschriften. Elke gemeente kan dan immers voor identieke gevallen anders beslissen. Dat is nu juist met intrede van het Bouwbesluit per 01.10.1992 hetgeen het Kabinet heeft willen voorkomen mede om het bouwen betaalbaar te houden.
- c. Het blijft overigens opmerkelijk dat als een aanvrager voor een vergunning een verbouwaanvraag indient en die moet worden vergund omdat aan de verbouwvoorschriften is voldaan, deze na de vergunningverlening alsnog via een aanschrijving ex artikel 13 Woningwet achteraf gedwongen wordt om hetgeen is vergund af te breken en te vervangen door een oplossing die een betere kwaliteit oplevert.

Het afdwingen van een hoger niveau dan het verbouwniveau kan juridisch dus, anders dan de minister tijdens het AO op 20 februari j.l. nog stelde, niet met toepassing van artikel 13 van de Woningwet. De bovengrens voor dergelijke lastgevingen is immers het verbouwniveau van het Bouwbesluit 2012.

Of het verbouwniveau via het zgn. "rechtens verkregen niveau" voldoende waarborging biedt tegen "onverantwoorde" excessen ten aanzien van de criteria voor veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en duurzaamheid, behoeft nader onderzoek. Evenzeer zou dat onderzoek zich moeten richten op het gebruik van artikel 13 Ww voor andere belangen dan bovengenoemde criteria, zoals economische. Ook dat dient ons inziens in het onderzoek te worden betrokken. Voorbeelden van excessen zijn ons als ERB bekend.

We mogen de achtergrond van de voorschriften voor de bestaande bouw, die de ondergrens vormen van het rechtens verkregen niveau, niet uit het oog verliezen. Dat zijn per individueel criterium afgestemd op de laagste niveau's van het "peiljaar" 1930, waarbij die voorschriften tezamen bovendien niet als een integraal beschouwd verantwoord niveau van veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en duurzaam mag worden gezien. Dat is anders dan de nieuwbouwvoorschriften die in het hun onderlinge samenhang een coherent stelsel opleveren.

2.2. Artikel 2.69a, brandveiligheid van kabels

Naar onze overtuiging gaat dit voorgenomen voorschrift tot veel discussie leiden. Het voorschrift bevat namelijk bij lange na niet alle situaties waarin kabels zijn gesitueerd. Dat doet de door de markt ontwikkelde NEN 8012 wel.

Betekent het voorschrift bijvoorbeeld dat als kabels zich boven een verlaagd plafond bevinden of onder een verhoogde vloer of in een kabelgoot, dat er dan geen eisen gelden.? Dat levert ongewenste onveilige situaties op.

Het is ook ongebruikelijk dat een NEN normblad niet door verwijzing deel kan uitmaken van de publiekrechtelijke voorschriften.

2.3. Artikel 3.8, geluid toestellen

Het ontgaat ERB waarom voortaan aan warmwatertoestellen niet langer eisen ten aanzien van geluidproductie worden gesteld. Het is echt niet zo dat vanaf 01.10.2020 uitsluitend WKO apparaten worden gebruikt om te voorzien in warm tapwater in gebouwen. Daardoor kan de voorgenomen wijziging tot problemen leiden ,waarvoor Gemeenten dan wel artikel 1a van de Woningwet in stelling zouden moeten brengen. Dat kan toch de bedoeling niet zijn.

2.4. Artikel 6.26 Zelfsluitendheid woningtoegangsdeuren

De handhaafbaarheid van dit voorschrift is minimaal. De beoogde veiligheidswinst is minimaal en de ergernis bij bewoners maximaal.

Een dergelijk voorschrift is van nut daar waar de veiligheid dat echt vereist. Dat is het geval in situaties waarbij sprake is van personen met een functiebeperking. Daarbij moet een afweging worden gemaakt of het middel niet een averechts effect heeft omdat velen een deur met een dranger in geval van nood niet kunnen openen en een BHV organisatie om de evacuatie te ondersteunen niet aanwezig is.

2.5. Artikel 8.2, 8.7 en 8.7a, voorschriften over het bouwstadium

In beginsel zijn de in deze voorschriften geregelde onderwerpen in het Bouwbesluit 2012 wezensvreemde elementen. Dagelijks zien wij op de openbare weg bouwtoeleveranciers bouwmaterialen laden en lossen. Is daarop artikel 8.2 van toepassing? Wat betekent dit voor de ontwrichting van het gewone verkeer?

De coördinatie van arbeidsveiligheid is reeds geregeld op grond van het Arbobesluit met als bevoegd gezag de Inspectie SZW. Krijgen we nu van doen met twee bevoegde gezagen die over hetzelfde toezicht gaan houden. Dat is onwenselijk.

Is artikel 8.7a vervolgens niet een buitenproportionele eis ,nu in relevant onderzoek geen verband is gelegd tussen (vermeende) gezondheidsklachten en het aanbrengen van PUR isolatie. We brengen de “hetze” nog eens in herinnering van eind jaren '80 omtrent formaldehyde emissie. De toenmalige hoofdpijnklachten waren toen ook plotseling aanwezig als bewoners vernamen dat spaanplaat in hun woning was toegepast. Uit metingen bleek geen enkele emissie uit die platen.

Artikel 8.7a betekent ook een dubbeling met het Arbobesluit. Het is weinig productief wanneer twee bevoegde gezagen over een zelfde vraagstuk gaan.

Wellicht is een oplossing dat het Bouwbesluit 2012 een eis stelt aan de concentratie van bepaalde stoffen in een verblijfsruimte.

Het Bouwbesluit 2012 zou zich naar ons oordeel verre moeten houden van dit soort voorschriften in het stadium van bouwen. Het Bouwbesluit 2012 stuurt toch ook NEN-EN 1991-1-6 bewust aan die gaat over de constructieve veiligheid in het bouwstadium om maar een voorbeeld te noemen.

Stichting Expertisecentrum Regelgeving Bouw
Dr. ir. N.P.M. Scholten

